

Datum 2026-05-05

Meddelande 2b/2026

Från Unilabs Laboratoriemedicin, Västra Götaland – gäller fr.o.m. 2026-05-20 (om inget annat datum anges i texten)

Till kunder inom Skaraborgs Sjukhus & Primärvården Närhälsan Skaraborg

För mer information om våra analyser - se www.anvisningar.se
Uppdaterade eller nya anvisningar finns tillgängliga senast fr.o.m. start-/justeringsdatum.

Klinisk kemi

Analys av Apixaban och Rivaroxaban

Fr.o.m. 2026-05-20 erbjuds koncentrationsbestämning av P-Apixaban och P-Rivaroxaban vid laboratoriet i Skövde. Analyserna är tillgängliga både som akuta beställningar och för planerad terapeutisk läkemedelsövervakning (TDM, eng. Therapeutic Drug Monitoring).

Vid behov av snabbt svar, exempelvis vid misstänkt stroke, ombeds remitterer kontakta laboratoriet i förväg enligt särskilt PM för Rädda hjärnan.

Kontaktpersoner:

Linn Lindblom, kemist, linn.lindblom@unilabs.com

Joel Svensson, läkare, joel.svensson@unilabs.com

Kristina Sejersen, läkare, kristina.sejersen@unilabs.com

APTT-prov: provhantering och hållbarhet

Centrifugering

Provet ska centrifugeras så snart som möjligt, dock senast inom 1 timme efter provtagning.

Centrifugera enligt något av följande alternativ:

- 15 minuter vid 2000 × g
- 10 minuter vid 2200 × g
- 5 minuter vid 3000 × g

Samma centrifugeringsinstruktion gäller för både akuta och rutinmässiga prover.

Hantering efter centrifugering

Efter centrifugering ska plasma omedelbart pipetteras över till ett avhållningsrör för att undvika cellpåverkan.

Hållbarhet för avhållt plasma

- Rumstemperatur: upp till 4 timmar
- Kylt (2–8 °C): upp till 12 timmar

Vid längre tids förvaring (t.ex. prover från vårdcentral)

Prover som ska frysas ska centrifugeras snarast, dock senast inom 1 timme efter provtagning, i 20 minuter vid 2000 × g.

Överför plasman till ett avhållningsrör (serum/plasma). Lämna cirka 0,5 cm plasma ovanför erytrocyterna för att undvika tillblandning av trombocyter.

Frys plasman omedelbart i avhållningsröret vid –20 °C och skicka provet fryst.

Observera

Dubbelcentrifugering av prover innan frysning behöver inte längre utföras.

Linn Lindblom, kemist, linn.lindblom@unilabs.com

Joel Svensson, specialistläkare klinisk kemi, med.dr., joel.svensson@unilabs.com

Kristina Sejersen, specialistläkare klinisk kemi, med.dr., kristina.sejersen@unilabs.com

Ny analys: Hemoglobin i pleura-, ascites- och perikardvätska

Fr.o.m. 2026-05-20 införs möjlighet att beställa analysen hemoglobin i pleuravätska, ascitesvätska och perikardvätska med analyskoderna PLVHB, ASCHB och PKVHB.

Indikation

Analysen används vid misstanke om blödning i pleura-, perikard- eller bukhålan.

Provtagning och hantering

Aspirera minst 0,5 mL vätska från punktatet.

Överför provet till ett EDTA-rör (lila propp, 4–5 mL).

Blanda röret omedelbart efter provtagning genom att vända det minst 10 gånger.

Kristina Sejersen, specialistläkare klinisk kemi, med dr., kristina.sejersen@unilabs.com

Nya analysprofiler för kreatininkvoter från stickprov urin (U-Natrium/krea, U-Kalium/krea och U-Fosfat/krea)

Nu kan kvoterna U-Natrium/krea, U-Kalium/krea och U-Fosfat/krea från stickprov urin beställas enligt nedanstående profilnamn:

□

Profilnamn för beställning	Analyser som besvaras
U-Na/Krea kv stickpr	U-Natrium/krea kvot U-Natrium U-Kreatinin
U-Ka/Krea kv stickpr	U-Kalium/krea kvot U-Kalium U-Kreatinin
U-Fos/Krea kv stickp	U-Fosfat/krea kvot U-Fosfat U-Kreatinin

Kvoterna besvaras utan referensintervall. För mer information v.g. se www.anvisningar.se

Eli Zahou, specialistläkare, klinisk kemi, eli.zahou@unilabs.com

Karin Hammar Klacksell, sjukhuskemist, klinisk kemi, karin.hammar@unilabs.com

Ändrat referensintervall för P/S-Calciumjon, fri

Referensintervallet för P/S-Calciumjon, fri justeras till 1,15-1,33 mmol/L samt barnreferensintervall införs. För mer information v.g. se www.anvisningar.se

Eli Zahou, specialistläkare, klinisk kemi, eli.zahou@unilabs.com

Ny analys fria lätta kappakedjor i likvor (Csv-kappa)

Fr.o.m. 2026-05-20 kommer Unilabs att starta analys av fria lätta kappakedjor i likvor.

Analysen kan vara kompletterande till proteinfraktioner i likvor (likvorelfores).

Vid beställning av Csv-kappa kommer följande profil (PRMCSVKI) att analyseras:

Csv-kappa

S-kappa

Csv-albumin

S-albumin

Kappa-index

Albuminkvot

OBS! Samtidigt taget serumprov krävs, för att kunna räkna ut kappa-index och albuminkvot.

Ref intervall för Csv-kappa (konc.) <0,340 mg/L.

Ref intervall för Kappa-index <3,43.

Vid frågor kontakta:

Gergely Talaber, spec läkare klinisk kemi, gergely.talaber@unilabs.com

Linn Lindblom, kemist, linn.lindblom@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

Förändrad svarscommentar för Akut TBE IgM

Förutom negativ- och positiv resultat för akut TBE IgM har det funnits resultatval "svagt positiv".

"Svagt positiv" slopas och samma resultat ersätts av texten "Ej bedömbär" i stället.

Serum "Ej bedömbär" svarscommentar nyanseras något och blir "IgM med reaktivitetsnivå mellan negativ och positiv. Tolkas bäst i samlad bedömning med IgG (svar följer). Överväg ny serologi om 1–2 veckor".

CSV "Ej bedömbär" svarscommentar nyanseras också och blir "Ej bedömbär IgM med reaktivitetsnivå mellan negativ och positiv. Kan vara ett svagt tecken på aktuell infektion men kan även vara ospecifik". Notera att CSV undersökning är endast IgM och har ingen senare komplettering med IgG.

Mer information hittas på www.anvisningar.se.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Klinisk mikrobiologi

Tillägg av analys i profilen Stickskadad person

Fr.o.m. 2026-05-20 tilläggs analysen S-HBc-ak (SHBCAK) i profilen **Stickskadad person** (PRTSTPER). I övrigt inga förändringar gällande, analysmetodik eller svarsrutiner.

Tabellen nedan visar profilen och dess ingående analyser efter ändringen.

Profilkod	Namn, profil	Analyskod	Namn, analys
PRTSTPER	Stickskadad person	SHBSAG	S-HBs-ag
		SHBSAK	S-HBs-ak
		SHCVAK	S-HCV-ak
		SHIVAGAK	S-HIV 1/2-ak/ag
		SHBCAK	S-HBc-ak

Claudia Popa Överläkare, Klinisk bakteriologi och virologi, claudia.popa@unilabs.com

Nytt analysnamn för EBV-serologi

För att förenkla vid beställning har analysen S-EBNA-ak (IgG) ändrat namn till S-EBV EBNA-ak.

I övrigt inga förändringar gällande ingående analyser, analysmetodik eller svarsrutiner.

Camilla Kiszakiewicz, Specialistläkare Klinisk mikrobiologi

Camilla.Kiszakiewicz@unilabs.com

Snabbstreptokock test – Provtagningslokaler utöver svalget. Viktigt att odla också!

Snabbstreptokocktest för halsfluss (immunkromatografiskt test, särskild provtagningspinne) har använts historiskt utanför godkänd indikation halsfluss t.ex. vid misstanke om nekrotiserande fascit eller barnsängsfeber. Det finns en del kliniska anekdoter och smårapporter om att testet kan ge värdefull information i nära anslutning till den akuta handläggningen. Däremot har metodens prestanda (ännu mindre tillverkarespecifik prestandadata) inte undersökts tillräckligt avseende icke-halsflussindikationer.

Om testet används utanför halsflussindikation är ett samtidigt odlingsprov på det relevanta materialet viktigt för att inte gå miste om annan viktig diagnostisk information t.ex. upptäckt av helt andra bakterier, resistensbestämning, framodling för nationell epidemiologisk karaktärisering av invasiva Grupp A streptokocker m.m. Det är redan så att relevanta odlingar tas i samband med misstanke om allvarliga tillstånd (blod, sår, genital) där man skulle också använda ett snabbstreptokocktest på detta sätt, men vi vill påminna om detta nu.

Mer information hittas på www.anvisningar.se

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Ny analys Csv-CXCL13

CXCL13 är ett kemokin som frisätts av antigenpresenterande celler och attraherar B-lymfocyter till bland annat CNS vid encefaliter, framför allt neuroborrelios.

För Unilabs är analysen i första hand tänkt som kompletteringsanalys efter oklara resultat av Csv-Borrelia rutinanalyser, vilket bedöms av labbläkaren.

Unilabs använder sig av en immunkromatografisk metod.

Resultat svaras ut som: lågt/medelhögt/förhöjt. Vid en färsk neuroborrelios ser man oftast kraftigt förhöjda värden. Resultaten tolkas i överensstämmelse med referenslabbet för Borrelia.

Michael Toepfer, Spec.läkare, michael.toepfer@unilabs.com

Kundtjänst informerar

Uppföljning av allergipaneler

Uppföljning sker med automatik för positiva paneler om så har beställts.

Beställ den allergipanel som ni önskar samt lägg till analysen Uppf POS panel (POSPAN) så går vi vidare direkt om en panel blir positiv.

Komplettering av övriga allergener utförs efter begäran. Kontakta [kundtjänst](#) för hjälp med det.

Cecilia Winblad, Kundtjänstchef cecilia.winblad@unilabs.com

Extra reservetiketter på Laborieremiss 1 (KEM06)

På baksidan av Laborieremiss 1 med version KEM06, som finns tillgänglig när version KEM05 är slut, finns det totalt 6st reservetiketter.

En större reservetikett med streckkod och fem mindre etiketter med enbart pappersremissens RID (se exempel nedan).

Det finns även etiketter märkta "SERUM" och "PLASMA", dessa kan användas för att märka upp avhållningsrör.

PLASMA	SERUM	SERUM	C1200001	C1200001	C1200001	C1200001	C1200001
--------	-------	-------	----------	----------	----------	----------	----------

Cecilia Winblad, Kundtjänstchef cecilia.winblad@unilabs.com

Meddelande till systemansvarig för journalsystem

Följande ändringar kommer att gå i drift **2026-05-20**

Till mottagningar/avdelningar som använder Melior

Nya analyser/undersökningar Mikro

- Analyskod: STREPAOV; analysnamn: Öv-Strep.A Test

Nya analyser/profiler Kemi

- Analyskod: CSVCX13; analysnamn: Csv-CXCL13
- Analyskod: ASCHB; analysnamn: Asc-Hemoglobin
- Analyskod: PKVHB; analysnamn: Pkv-Hemoglobin
- Analyskod: PLVHB; analysnamn: Plv-Hemoglobin
- Analyskod: SF27A; analysnamn: S-Nötkött-ak
- Analyskod: PAPIXA; analysnamn: P-Apixaban
- Analyskod: PRIVA; analysnamn: P-Rivaroxaban
- Analyskod: PPKCVA; analysnamn: P-PK (INR) Stroke

- Profilkod: PRTUKAK; profilnamn: U-Ka/Krea kv stickpr
- Profilkod: PRTUNAK; profilnamn: U-Na/Krea kv stickpr
- Profilkod: PRTUFOSK; profilnamn: U-Fos/Krea kv stickp
- Profilkod: PRMCSVKI; profilnamn: Kappa index

Ändringar analyser/undersökningar Mikro

- Analyskod: SHTLVAK; nytt analysnamn: S-HTLV 1+2-ak
- Analyskod: SHIVAGAK; nytt analysnamn: S-HIV 1+2-ak+ag
- Analyskod: SEBVEBNA; nytt analysnamn: S-EBV EBNA-ak
- Analyskod: STREPA; nytt analysnamn: Sv-Strep.A Test

- Profilkod: PRTSTPER; profilnamn: Stickskadad person
 - Tillagd analys:
 - Analyskod: SHBCAK; analysnamn: S-HBc-ak

Ändringar analyser/profiler Kemi

- Analyskod: SNFL; nytt analysnamn: S-NfL
- Analyskod: SFIX; nytt analysnamn: S-M-komp (immunfix)

Borttagna analyser/undersökningar Mikro

- –

Borttagna analyser/profiler Kemi

- –

Till mottagningar som använder Asynja visph**Nya analyser/undersökningar Mikro**

- –

Nya analyser/profiler Kemi

- Analyskod: PAPIXA; analysnamn: P-Apixaban
- Analyskod: PRIVA; analysnamn: P-Rivaroxaban
- Analyskod: PPKCVA; analysnamn: P-PK (INR) Stroke

- Profilkod: PRTUKAK; profilnamn: U-Ka/Krea kv stickpr
- Profilkod: PRTUNAK; profilnamn: U-Na/Krea kv stickpr
- Profilkod: PRTUFOSK; profilnamn: U-Fos/Krea kv stickp

Ändringar analyser/undersökningar Mikro

- Analyskod: SHTLVAK; nytt analysnamn: S-HTLV 1+2-ak
- Analyskod: SHIVAGAK; nytt analysnamn: S-HIV 1+2-ak+ag
- Analyskod: SEBVEBNA; nytt analysnamn: S-EBV EBNA-ak

- Profilkod: PRTSTPER; profilnamn: Stickskadad person
 - Tillagd analys:
 - Analyskod: SHBCAK; analysnamn: S-HBc-ak

Ändringar analyser/profiler Kemi

- Analyskod: SNFL; nytt analysnamn: S-NfL

Borttagna analyser/undersökningar Mikro

- –

Borttagna analyser/profiler Kemi

–

Planeringskalender för nästkommande tidpunkter när ändringar sker i analyskatalogen för år 2026 är följande:

- Onsdag 7/10
- Onsdag 25/11

Frågor angående analyskataloger ställs till: servicedesk.labit@unilabs.com
Central systemförvaltningsorganisation Unilabs